

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Institucijoms pagal sąrašą

2019- - Nr. (52)-D8-

I Nr.

DĖL NACIONALINĖS KLIMATO KAITOS VALDYMO POLITIKOS STRATEGIJOS PROJEKTO DERINIMO

Aplinkos ministerija teikia derinti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“ projektą (toliau – Strategijos projektas) ir prašo pateikti pastabas Strategijos projektui.

Strategijos projektas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio 3 dalį, kuri nustato, kad Nacionalinę klimato kaitos valdymo politikos strategiją ir jos įgyvendinimo priemonių planą rengia ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) pavedimu – kitos valstybės valdymo institucijos. Nacionalinę klimato kaitos valdymo politikos strategiją tvirtina Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas), o jos įgyvendinimo priemonių planą – Vyriausybė. Strategijos atnaujinimas numatytas Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 1.5.3 darbo „Teisinių ir ekonominių priemonių sukūrimas, siekiant sumažinti oro taršą ir klimato kaitą“ 11 priemonėje „Ilgalaikių nacionalinių klimato kaitos valdymo politikos tikslų nustatymas, siekiant įgyvendinti Paryžiaus klimato kaitos susitarimą“. Siekiant įgyvendinti Paryžiaus susitarimo, priimto pagal JT bendrąją klimato kaitos konvenciją, ilgalaikius tikslus Energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo reglamento (ES) 2018/1999 (OL 2018 L 328, p.1) (toliau – Reglamentas (ES) 2018/1999) 15 straipsnyje nustatytas reikalavimas valstybės narėms parengti ir Europos Komisijai ne vėliau kaip 2020 m. sausio 1 d. pateikti savo ilgalaikę išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio mažinimo bent 30 metų perspektyvos strategiją, ir pradėti įgyvendinti joje įtvirtintus tikslus ir uždavinius ne vėliau kaip 2021 m. sausio 1 d. (o vėliau atnaujinti kas 10 metų). Reglamento (ES) 2018/1999 19 straipsnis įpareigoja parengti nacionalines pritaikymo prie klimato kaitos strategijas.

Strategijos projektas atnaujinamas 2021–2050 m. laikotarpiui, atsižvelgiant į tai, kad Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. XI-2375 patvirtintoje Nacionalinėje klimato kaitos valdymo politikos strategijoje nustatyti trumpalaikiai tikslai ir uždaviniai 2013-2020 m. laikotarpiui ir baigs galioti nuo 2021 m.

Strategijos projekte nustatomi trumpalaikiai (iki 2030 m.), indikatyvūs vidutinės trukmės (iki 2040 m.) ir ilgalaikiai (iki 2050 m.) klimato kaitos švelninimo (išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimo) ir pritaikymo prie klimato kaitos tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos Seimui patvirtinus Strategijos projektą, pagal Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnio reikalavimus Vyriausybės nutarimu bus tvirtinamas integruotas nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas (toliau – integruotas planas). Integruotame plane bus nustatomos strategijoje įtvirtintų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo priemonės iki 2030 m.

Strategijos projekto tikslas – suformuoti ilgalaikę Lietuvos klimato kaitos valdymo politikos viziją, pasiekti šalies ekonomikos neutralumą klimatui, užtikrinti šalies ūkio sektorių ir ekosistemų atsparumą klimato kaitos keliamiems aplinkos pokyčiams ir, taikant darnų finansavimą ir

investavimą, išplėtoti mažo anglies dioksido kiekio konkurencingą, socialiai teisingą ekonomiką, kurti naujas „žaliąsias“ darbo vietas, diegti eko-inovatyvias technologijas, pasiekti, energijos gamybos ir vartojimo efektyvumo didinimą ir atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą visuose šalies ūkio (ekonomikos) sektoriuose (energetika, pramonė, transportas, žemės ūkis, ir kt.).

Lietuvos klimato kaitos švelninimo politikos strateginis tikslas – užtikrinti darnų vystymąsi ir pasiekti, kad šalies ekonomika augtų sparčiai ir mažėtų išmetamųjų ŠESD kiekis. Kartu su ES ir jos valstybėmis narėmis siekti ilgalaikių su temperatūros stabilizavimu susijusių Paryžiaus susitarimo tikslų, įgyvendinant socialiai teisingą, konkurencingą, inovatyvias technologijas naudojančią ir ekonomiškai efektyvią visų ūkio sektorių pertvarką, iki 2050 m. pasiekti ŠESD poveikio neutralizavimą. ES trumpalaikiai (iki 2030 m.) klimato ir energetikos politikos tikslai įtvirtinti ES klimato kaitos ir energetikos 2030 m. tikslų teisės aktuose: ES vidaus pastangomis sumažinti išmetamųjų ŠESD kiekį ne mažiau kaip 40 proc., palyginti su 1990 m., padidinti atsinaujinančių išteklių energijos dalį bent 32 proc. ir pagerinti energijos vartojimo efektyvumą 32,5 proc. taip pat pasiekti ne mažesnę kaip 15 proc. ES valstybių narių energetikos sistemų sujungimo elektros jungtimis lygį. Atsižvelgiant į ES tikslus, Lietuvos trumpalaikiai klimato kaitos švelninimo tikslai yra šie: kartu su kitų ES valstybių narių veikos vykdytojais 43 proc. sumažinti išmetamųjų ŠESD kiekį ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje (ES ATLPS) dalyvaujančiuose sektoriuose ir 13,5 proc. – ES ATLPS nedalyvaujančiuose sektoriuose, palyginti su 2005 m., užtikrinant Lietuvai nustatytą metinių ŠESD kiekio mažinimo limitų (t CO₂ ekv.) 2021-2030 m. laikotarpiu neviršijimą.

Pagrindiniai indikatyvūs vidutinės trukmės ir ilgalaikiai Lietuvos klimato kaitos švelninimo politikos tikslai, atsižvelgiant į 2018 m. lapkričio 28 d. Komisijos komunikate „Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities vizija“ apibrėžtą ES ilgalaikę klimato kaitos politikos viziją – iki 2050 m. užtikrinti išmetamųjų ŠESD poveikio ekonomikai neutralizavimą įgyvendinant socialiai teisingą ir ekonomiškai efektyvią pertvarką: vidutinės trukmės – iki 2040 m. sumažinti 70 proc. ir ilgalaikis – iki 2050 m. sumažinti 80 proc. išmetamųjų ŠESD kiekį, palyginti su 1990 m. lygiu, ir 20 proc. padengti absorbentais iš žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės sektoriaus ir taikant aplinkosaugos požiūriu saugias anglies dioksido geologinio saugojimo (anglų k. CCS) bei anglies dioksido sugavimo ir panaudojimo technologijas (anglų k. CCU).

Lietuvos prisitaikymo prie klimato kaitos keliamų aplinkos pokyčių politikos strateginis tikslas – sumažinti esamą ir numatyti galimą gamtinių ekosistemų ir šalies ūkio (ekonomikos) sektorių pažeidžiamumą ir sustiprinti gebėjimą prisitaikyti, diegiant priemones, ekonomiškai efektyviai sumažinti riziką ir žalą, išlaikyti ir padidinti atsparumą klimato kaitos pokyčiams, siekiant užtikrinti palankias visuomenės gyvenimo ir ūkinės veiklos sąlygas darniam vystymuisi.

Strategijos projektas atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą.

Strategijos projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617, reikalavimus.

Su visuomene konsultuojamasi strategijos projektą paskelbus Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje. Visuomenė ir suinteresuotos institucijos pastabas ir pasiūlymus gali teikti TAIS nustatytais terminais.

Prašome pastabas ir pasiūlymus pateikti per **10 darbo dienų** nuo Projekto paskelbimo TAIS. Negavus argumentuotų pastabų ir pasiūlymų iki nurodyto laiko, bus laikoma, kad Įsakymo projektui pritarta.

Strategijos projektas paskelbtas teisės aktų projektų informacinėje sistemoje (TAPIS).

Strategijos projektas atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nauji terminai nenustatomi.

Strategijos projektą parengė Aplinkos ministerija, rengimą koordinavo ir Strategijos projektą apibendrinio Klimato kaitos valdymo grupė (vadovė Vilija Augutavičienė, tel. 8 706 63523, vilija.augutaviciene@am.lt; vyriausioji specialistė Jurga Valainytė, tel. 8 706 63508, jurga.valainyte@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“ projektas, 39 lapai.

2. Aiškinamasis raštas dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“ projekto, 6 lapai.
3. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2018/1999 ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“ projekto atitikties lentelė, 3 lapai.
4. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2018/842 ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“ projekto atitikties lentelė, 2 lapai.

Aplinkos viceministras

Marius Narmontas